

Heinolan kaupunki, kaavoitus
kirjaamo@heinola.fi

Viite: Lausuntopyyntöne 14.9.2021

Asia: Heinola, Kurenniemi ranta-asemakaava

Ranta-asemakaavaa laaditaan Ruotsalaisen luoteisosassa sijaitsevalle Heinolan seurakunnan omistamalle Kurenniemen leirikeskuksen alueelle. Tavoitteena on purkaa leirikeskuksen rakennukset, ja niiden tilalle esitetään kolmea loma- ja asuinrakennuksen rakennuspaikkaa. Alueellinen vastuumuseo lausuu 20.8.2021 päivätystä, tmi Insinööriyö Alpo Leinosen laatimasta kaavaselostuksesta ja -kartasta sekä 16.8.2021 päivätystä osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta seuraavaa.

Arkeologinen kulttuuriperintö

Asiakohdan suunnittelualueelta (26,75 ha) ei tunneta muinaismuistolain (295/1963) suojaamia muinaisjäänköhteitä. Viimeksi se on ollut osa inventoinnin kohdealuetta vuonna 2003 (*H. Poutiainen 2003: Heinola - Arkeologinen täydennysinventointi*). Kuten luontoselvitykset, myös muinaisjäänkösselvitykset vanhenevat ja ne on uudistettava aika ajoin. Koska viimeisimmästä selvityksestä on aikaa jo 18 vuotta, tiedot muinaisjäänköksistä eivät ole enää ajan tasalla ja ne on siten päivitettävä. Edellä esitetyn perusteella museo edellyttää, että asiakohdan kaava-alueella järjestetään arkeologinen inventointi/maastotarkastus kaavoitustyöhön liittyvänä selvityksenä. Inventointi on kohdennettava erityisesti rakennettavan/muuttuvan maankäytön alueelle huomioiden myös tämän ympäristö koko suunnittelualueen osalta. Mahdollisesti löytyvien uusien kiinteiden muinaisjäänkösten rajat tulee samalla määrittää ja ottaa huomioon myös kaavaa laadittaessa.

Arkeologiset tutkimukset voi tilata haluamaltaan arkeologian toimijalta. Lista arkeologian alan konsulteista löytyy Museoviraston internet-sivuilta (kohdasta Arkeologisten kenttätöiden tilaaminen). Inventoinnin on täytettävä Museoviraston määrittämät laatuvaatimukset niin tutkimuksen, dokumentoinnin kuin raportoinninkin osalta. Alueellinen vastuumuseo valvoo suoritettavia tutkimuksia ja niiden riittävyttä: raportti suoritetusta tutkimuksesta on toimitettava museon arvioitavaksi ennen sen liittämistä kaava-aineistoon.

Rakennettu kulttuuriympäristö ja maisema

Suunnittelualueella sijaitsee Heinolan seurakunnan omistama leirikeskus huolto- ja talousrakennuksineen. Kyseessä on vanha rakennuspaikka, jossa aiemmin on sijainnut maatila. Seurakunta on hankkinut Kurenniemen maatilan omistukseensa 1969, ja leirikeskus

on vihitty käyttöön 1973 (Mäkelä-Alitalo 2013, Heinolain seurakuntahistoria). Alueella on voimassa Ruotsalaisen rantayleiskaava (2011), jossa Kureniemen tilalle on merkitty yksi rakennuspaikka ja leirikeskus. Alueelle ei ole laadittu aiemmin ranta-asemakaavaa. Heinolassa ei ole inventoitu maaseutualueiden rakennuskantaa viime sotien jälkeiseltä ajalta.

Kaavaselostuksessa ei ole kuvattu rakennetun ympäristön nykytilaa, eikä dokumentoitu olemassa olevaa rakennuskantaa eikä arvioitu purkamisen ja uudisrakentamisen vaikutuksia rakennettuun ympäristöön ja maisemaan. Kaava-aineistoa tulee täydentää näillä tiedoilla. Kaava-aineistossa tulee myös yksilöidä, mitä rakennuksia purkaminen koskee, sekä osoittaa selvitykset, joihin päätökset purkamisesta perustuvat. Käyttö- ja korjauskelpoisia rakennuksia tai rakenteita ei lähtökohtaisesti tule kategorisesti purkaa, vaan tutkia kaavoituksen yhteydessä voidaanko sellaisia säilyttää osana uusia rakennuspaikkoja. Myös mahdolliset piharakenteet, maisemapuut tai muu kasvillisuus tulee ottaa tässä yhteydessä huomioon.

Lahten museot / Päijät-Hämeen alueellinen vastuumuseo

tutkimuspäällikkö	Hannu Takala
tutkija, arkeologi	Esko Tikkala
tutkija	Reetta Nousiainen

Tiedoksi Museovirasto, Hämeen Ely-keskus